

ihale konusu hizmet alımı kapsamında kullanılacak olan 2 adet araç için belirlenen teknik özelliklerin tek marka ve modeli işaret ettiğinin iddia edildiği, anılan hususta akademik bir kuruluştan teknik görüş talep edildiği, ilgili görüş yazısından Teknik Şartname kapsamında belirtilen özelliklerin ülkemizde üretilen ve kullanımda olan birçok araç tarafından karşılandığının anlaşıldığı, ayrıca idarenin araç teknik özelliklerinde herhangi bir marka ve modelin

**belirtilmediği, Taşıt
Kanunu'na göre belirleme
yapıldığı, söz konusu ihale
için farklı marka ve
modellerde araç
bulunabileceği hk**

Toplantı No	: 2023/868
Gündem No	: 18
Karar Tarihi	: 13.12.2023
Karar No	: 2023/UH.II-1533

BAŞVURU SAHİBİ:
D N D Turizm Taşımacılık A.Ş.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2023/965376 İhale Kayıt Numaralı "Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 01/01/2024-31/12/2026 Tarihler Arası 2 Adet Hizmet Aracı (Soförlü) Kiralama" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 07.11.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 01/01/2024-31/12/2026 Tarihler Arası 2 Adet Hizmet Aracı (Soförlü) Kiralama" ihalesine ilişkin olarak D N D Turizm Taşımacılık A.Ş.'nin 19.10.2023 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 23.10.2023 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 02.11.2023 tarih ve 115215 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 02.11.2023 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2023/1217 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, Teknik Şartname'nin "Kiralananak Araç Sayısı ve Özellikleri" başlıklı 2'nci maddesinde belirtilen araç özelliklerinin sadece "Toyota corolla" marka otomobili işaret ettiği, ihaleye Toyota marka araç olan isteklilerin katılabileceği, diğer araç sahiplerinin ise katılımlarının engellendiği, bu yolla ihaleye katılımın kısıtlandığı ve fırsat eşitliğinin yok edildiği,

Teknik Şartname'nin 2.1'inci maddesinde yer alan düzenlemekteki klima özelliğine sahip yerli menşei şartını sağlayan tek aracın "Toyota corolla" olduğu, yerli menşei bulunan diğer araçların elektronik çift bölge klima özelliğine sahip olmadığı,

Ayrıca anılan maddede motor silindir hacminin en az 1400, en fazla 1600 cc olacağına düzenlendiği, "Toyota corolla" aracının haricindeki araçların motor hacimlerinin yeterli olmadığı, örneğin "Fiat egea" aracının motor silindir hacminin 1368 cc, "Megane" aracının ise 1332 cc olduğu,

İdarece şikâyete cevapta, araç teknik özelliklerinin 2023 yılı yerli katkı oranları dikkate alınarak belirlendiğinin ifade edildiği, doğrudan söz konusu otomobile yönelik kriterler belirlendiği, özel uzmanlık gerektiren teknik hususlar ile ilgili olarak akademik kuruluşların görüşüne başvurulması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkelere" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

Anılan Kanun'un "Şartnameler" başlıklı 12'nci maddesinde "İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlanabilir. Belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istektiler için fırsat eşitliği sağlayacaktır. Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir." hükmü,

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Teknik şartname" başlıklı 16'nci maddesinde "(1) İşin teknik ayrıntılarını ve şartlarını gösteren bir teknik şartname hazırlanarak ihale dokümanına dahil edilir. Teknik şartnamelerde belirlenecek teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istektiler için fırsat eşitliği sağlanması zorunludur. Bu şartnamelerde yerli istektilerin katılımını engelleyici düzenlemeler yer verilmez. Katılımını engelleyici düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde "veya dengi" ifadesine yer vermek şartıyla marka veya model belirtilebilir." hükmü,

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in "Kurum tarafından inceleme" başlıklı 18'inci maddesinde "...(4) Sözleşmenin Kanunda belirtilen sürelerle ve usule uyulmadan imzalanmış olması veya itirazen şikâyet başvurusundan feragat edilmesi, Kurum tarafından itirazen şikâyet başvurusunun incelenip sonuçlandırılmasına engel teşkil etmez." hükmü,

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Sürüclü Araç Kiralama(Akaryakıt Hariç)

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı:

01/01/2024-31/12/2026 dönemi 2 adet sürüclü hizmet aracı kiralama işi

Ayrıntılı bilgi İdari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Bartın Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü" düzenlemesi,

Teknik Şartname'nin "Kiralananak Araç Sayısı ve Özellikleri" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. Kiralananak araç sayısı 2(iki) adet sürüclü (soförlü) sedan tipi binek oto aracıdır.

– Motor silindir hacimleri en az 1400 cc, en fazla 1600 cc kilometresi en fazla 50.000 km en az en az 90 bg gücünde olacaktır.

– ABS ve ESP özellikli, sis farlı, Elektronik yol bilgisayarlı, Hareket halinde kapıların otomatik kilitlenmesi, ön ve arka koltuk dayanağı olan, Led ekrana sahip, geri görüş kamerası, elektronik çift bölge klima özellikli orta sınıf araçlar olmalıdır.

– İdareye teslim edilecek araçlar 50.000 Km sınırını aşmamış araçlar olacaktır.

– Araç yerli menşeli ve sedan tipinde olacaktır.

2.2. Araçlarda bulunması gereken donanılar ve yapıları esasları:

a) Araçlar en az 2019 model olacaktır.

b) En az 6 adet hava yastığı bulunacak ve aracın rengi tercihen fümeye veya siyah renklerde, full donanıma sahip olacaktır.

c) Aracın yakıt türü Benzin olacaktır. Motorin veya LPG (Likit petrol gaz) ve CNG (Sıkıştırılmış doğal gaz) vb. diğer yakıt türleri olmayacaktır. Kiralananak araçların yakıtı İdare tarafından karşılanacaktır.

ç) Araç, sürücü hariç en az 4(dört) kişinin rahatça oturabileceği bir iç mekân ve hacime sahip olacaktır.

d) Araç üzerinde; karayolları trafik mevzuatı uyarınca şehir içinde ve dışında çalışması için bulunması gerekli tüm donanım ve belgelere haiz olacaktır. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda ve ilgili Yönetmeliklerde öngörülen hükümler çerçevesinde özellikle kiş aylarında mevsim şartlarına uygun lastik, zincir, çekme halatı ve takoz bulundurulacaktır. Ayrıca araçlarda bulunan radyo eksiksiz şekilde çalışır halde olmalı ve yedek anahtarında idareye teslim edilmelidir." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verileceği, teknik kriterlerin, verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması, rekabeti engelleyici hususlar içermemesi ve bütün istektiler için fırsat eşitliği sağlanması gerektiği, bu şartnamelerde belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemeyeceği, belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara da yer verilmeyeceği anlaşılmaktadır.

Teknik Şartname'nin "Kiralananak Araç Sayısı ve Özellikleri" başlıklı 2'nci maddesinden ise bahse konu iş kapsamında 2 adet sürüclü yerli menşeli binek araç kiralanaacağı anlaşılmakta olup, ilgili araç için sedan tipinde, benzinli, en az 2019 model, en az 1400 en fazla 1600 cc motor silindir hacimli, en az 90 beygir gücünde, elektronik çift bölge klimalı gibi birçok özelliğın belirlendiği görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından ihale konusu hizmet alımı kapsamında kullanılacak olan 2 adet araç için belirlenen motor silindir hacminin en az 1400, en fazla 1600 cc olması ve elektronik çift bölge klimalıya sahip olması yönündeki teknik özelliklerin tek marka ve modeli (Toyota Corolla) işaret ettiği iddia edilmektedir.

İdare tarafından ilgili iddiaya ilişkin olarak araç teknik özelliklerinde herhangi bir marka ve modelin belirtilmediği, Taşıt Kanunu'na göre belirlene yapıldığı, söz konusu ihale için farklı marka ve modellerde araç bulunabileceği cevabının verildiği görülmüştür.

Başvuru konusu iddiaların teknik hususlara yönelik olması sebebiyle 13.11.2023 tarihli ve 44997 sayılı yazı ile akademik bir kuruluştan teknik görüş talep edilmiş olup, akademik kuruluş tarafından gönderilen ve 06.12.2023 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan cevabı yazıda "...1. Bahse konu şartnamede itirazda esas olan kiralananak hizmet aracında idare 1400-1600 cc motor hacmi talep etmiş olup bu hacimde ülkemizde yerli menşei birçok araç marka ve model mevcut olup, itirazda konu olan hususta belirtilen farklı 2 markanın bu kapsamda 1400, 1500, 1600cc motor hacimlerinde araçları mevcut olup hali hazırda ülkemizde kullanımları mevcuttur. Hatta Fiat Egea 1.6 e-torg 95 BG bu araca bir örnek olarak gösterilebilir. Aynı zamanda motor gücü açısından da belirtilen şartnamede özellikle uygun 90 BG ve üzeri araç kullanımda mevcuttur.

2. Kiralama hizmeti alınacak araç için belirtilen çift bölge klima özelliği ve elektronik kontrollü olması özelliği hali hazırda mevcut sınıfta birçok araçta kullanımı olan ve yine bahse konu itirazda belirtilen farklı 2 markanın birçok aracında kullanımı olan bir klima sistemidir.

3. Ayrıca şartnamede belirtilen diğer araç özellikleri ile ilgili hususlarda yine aynı sınıf, marka ve model araçlarda mevcut durumda bulunmaktaki olup, aracın 4 kişilik olması, hava yastıklarının bulunması, sis farlarının kullanımı, radyo ve ses sisteminin bulunması, ABS, ESP gibi taşıt güvenlik sistemlerinin bulunması ve çalışması gibi diğer hükümleri de yerine getiren araçlar kullanımda görülmektedir.

SONUÇ

"Tarafımıza iletilen yazıda bahse konu Teknik Şartname üzerinde itiraz edilen maddeler için tarafaından yapılan inceleme ve değerlendirmede idarenin belirltniş olduğu araç motor hacmi ve klima özelliğinde ülkemiz otomotiv endüstrisinde üretilen ve kullanımda olan birçok aracın bu özellikleri sağladığı tespit edilmiştir. Ayrıca araç ile ilgili tanımlanan diğer şartname hükümlerini de yine aynı araçlarda bulmak mümkün olmaktadır." şeklinde görüş sunulmuştur.

Söz konusu teknik görüş yazısından; ülkemizde 1400-1600 cc motor hacin aralığında yerli menşeli birçok araç marka ve modelinin mevcut olduğu, söz konusu motor hacmini sağlayan araçların aynı zamanda Teknik Şartname'de belirtilen motor gücü (90 bg) ve elektronik çift bölge klima kriterini de sağladığı, bir diğer ifade ile idarece belirtilen motor hacmi ve klima kriterinin ülkemizde üretilen ve kullanımda olan birçok araç tarafından karşılandığı, bununla birlikte Teknik Şartname'de araç için düzenlenen diğer özelliklerin de aynı sınıf, marka ve model araçlarda yer aldığı anlaşılmıştır.

Bahse konu ihalede 6 adet ihale dokümanı indirildiği, 07.11.2023 tarihinde yapılan ihaleye 2 teklif sunulduğu, 08.11.2023 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edilen "Bütün tekliflerin reddedilmesi sebebiyle ihalenin iptali" konulu yazı ile ihalenin iptal edildiği, ilgili yazıda iptal gerekçesinin "İhaleye teklif veren istektilerin geçici teminata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmedikleri tespit edildiğinden komisyonumuzca ihale iptal edilmiştir." şeklinde ifade edildiği görülmüştür.

Öte yandan, başvuru sahibi tarafından Kuruma 27.11.2023 tarihinde dilekçe sunulduğu, ilgili dilekçe ile itirazda konu ihalenin iptal edildiği, bu nedenle ilgili itirazen şikâyet başvurusuna gerek kalmadığından başvuru bedelinin iade edilmesi talebinde bulunduğu anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından ihale konusu hizmet alımı kapsamında kullanılacak olan 2 adet araç için belirlenen teknik özelliklerin tek marka ve modeli işaret ettiğinin iddia edildiği, anılan hususta akademik bir kuruluştan teknik görüş talep edildiği, ilgili görüş yazısından Teknik Şartname kapsamında belirtilen özelliklerin ülkemizde üretilen ve kullanımda olan birçok araç tarafından karşılandığına anlaşıldığı, ayrıca idarenin araç teknik özelliklerinde herhangi bir marka ve modelin belirtilmediği, Taşıt Kanunu'na göre belirlene yapıldığı, söz konusu ihale için farklı marka ve modellerde araç bulunabileceği yönündeki şikâyete cevabı da dikkate alındığında, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesi uyarınca itirazen şikâyet başvurusundan feragat edilmesinin Kurum tarafından itirazen şikâyet başvurusunun incelenip sonuçlandırılmasına engel teşkil etmeyeceği, Kurum tarafından söz konusu itirazen şikâyet başvurusu için esas incelenmesinin yapıldığı, bu açıdan 27.11.2023 tarihli dilekçe kapsamında yapılan başvuru bedelinin iade edilmesi talebinin de yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer taraftan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendinde "Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirilmesi izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işletmez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez. Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Aktarılan Kanun hükmüne göre, başvuru sahibinin itirazen şikâyete konu iddialarının tamamında haklı bulunması halinde başvuru bedeli iadesinin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, başvuru sahibinin, iddialarının tamamında haklı bulunmadığı anlaşıldığından başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesi için Kanun'un öngördüğü şekilde "başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması" koşuluyla gerçekleştirmediği, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendi hükmü gereğince başvuru bedelinin iadesinin mümkün bulunmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.